



Piaci útmutató

Montenegróról



2023

I. ALAPADATOK



államforma	parlamentáris demokrácia
főváros	Podgorica
terület	1 812 km ²
népesség	626 485 fő
vallás	ortodox, muzulmán, katolikus
pénznem	euró (EUR)
időzóna	GMT + 2 óra
országghívószám	+ 382
tagság nemzetközi szervezetekben	CEFTA, ENSZ, WTO, NATO (2017), EU tagjelölt
GDP	6,1 milliárd USD (2022)
GDP/fő	9 893 USD (2022)
GDP éves növekedés	6,1% (2022)
inflációs ráta	13,0% (2022)
munkanélküliségi ráta	15,4% (2021)

Forrás:

<https://hu.depositphotos.com/>

<https://countryeconomy.com/countries/montenegro>

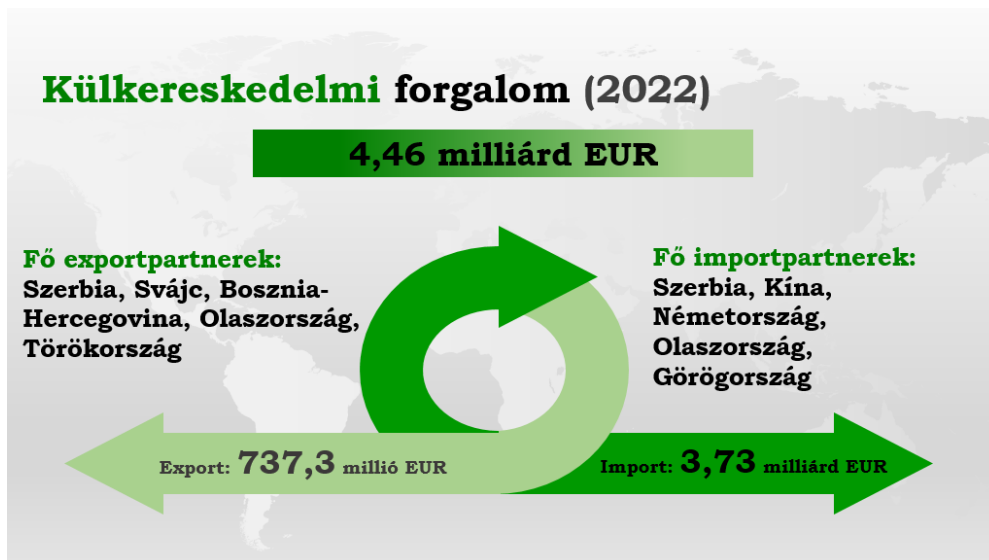
<https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

<https://www.timeanddate.com/worldclock/montenegro>

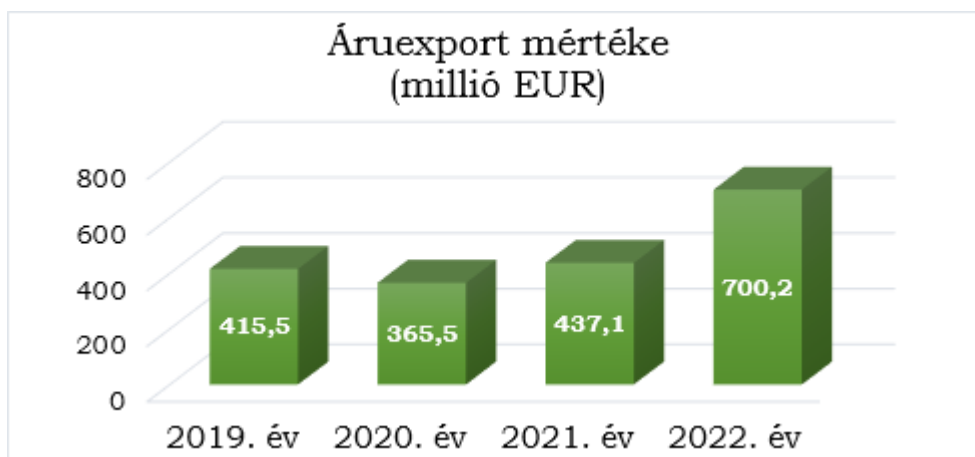
<https://data.worldbank.org/country/montenegro>

II. MONTENEGRÓ GAZDASÁGI HELYZETE

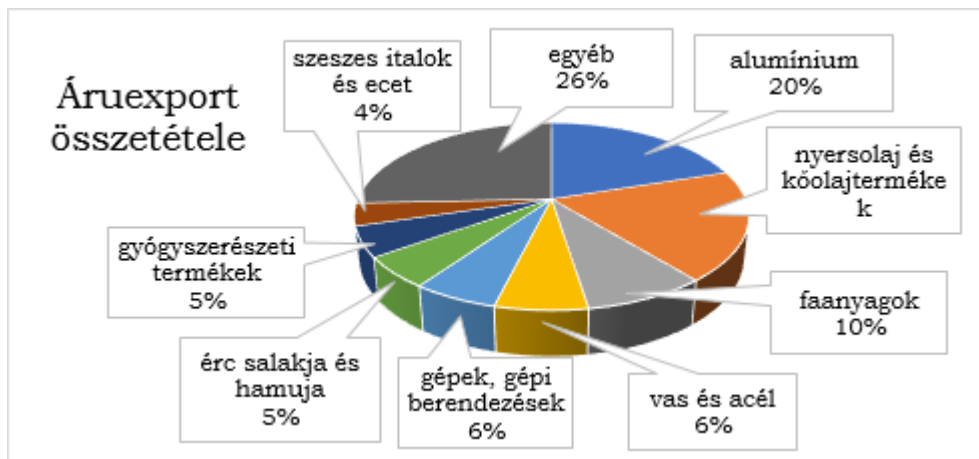
1. A külkereskedelem fő jellemzői



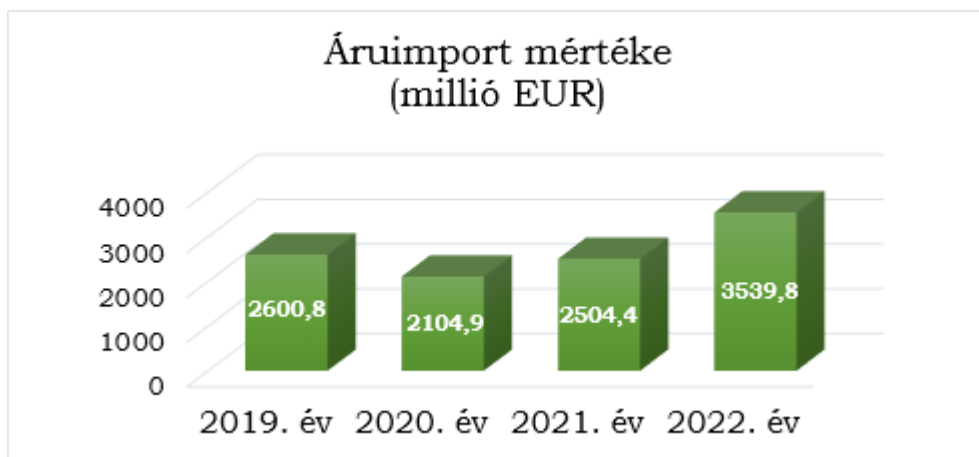
Forrás: <https://countryeconomy.com/trade/imports/montenegro>
<https://countryeconomy.com/trade/exports/montenegro>
<https://tradingeconomics.com/montenegro/exports-by-country>
<https://tradingeconomics.com/montenegro/imports-by-country>



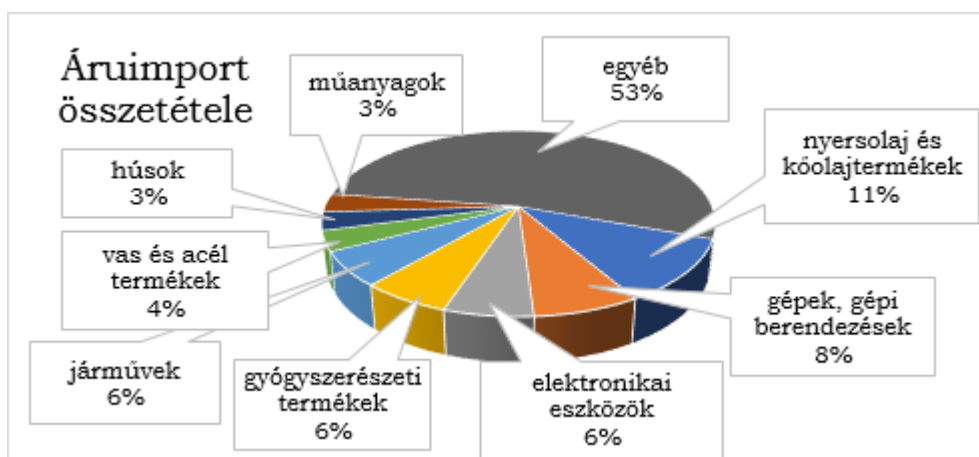
Forrás: <https://countryeconomy.com/trade/exports/montenegro>



Forrás: <https://tradingeconomics.com/montenegro/exports-by-category>



Forrás: <https://countryeconomy.com/trade/imports/montenegro>



Forrás: <https://tradingeconomics.com/montenegro/imports-by-category>

2. Húzóágazatok

- turizmus
- élelmiszeripar
- energetika
- hulladékgazdálkodás

Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-montenegro>
<https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

3. További hasznos tudnivalók Montenegróról

A Külgazdasági és Külügyminisztérium [Export Hungary honlapján](#) további hasznos információk találhatóak a következőkről:

- gazdasági és politikai helyzetkép
- adórendszer
- ÁFA kulcsok
- kereskedelmi forgalom és kapcsolatok
- partnerkeresés
- bankrendszer, ajánlott fizetési módok
- befektetési kapcsolatok
- együttműködési lehetőségek
- kiemelt ágazatok

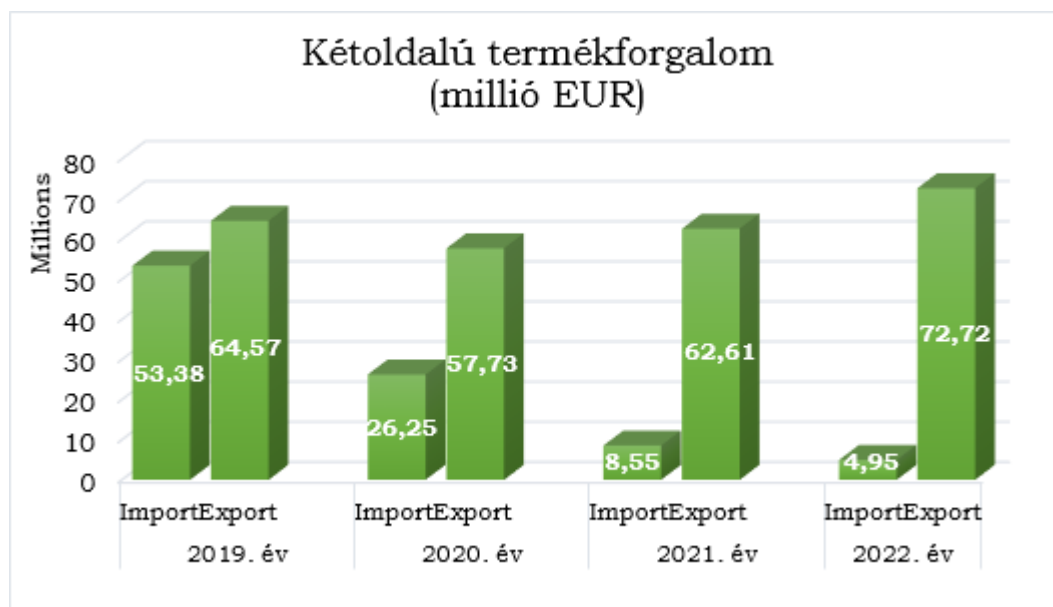
Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-montenegro>
<https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

4. Hasznos linkek

<https://countryeconomy.com/countries/montenegro>
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/montenegro/>
<https://hdr.undp.org/data-center/specific-country-data#/countries/MNE>
<https://data.worldbank.org/country/montenegro>
<http://data.un.org/en/iso/me.html>
[Montenegrói Nemzeti Bank](#)
[Montenegró Pénzügyminisztériuma](#)
[Montenegró Gazdaságfejlesztési és Turizmus Minisztériuma](#)
[Montenegró Külügyminisztériuma](#)
[MIPA – Beruházásösztönző Ügynökség](#)
[Montenegrói Statisztikai Hivatal](#)

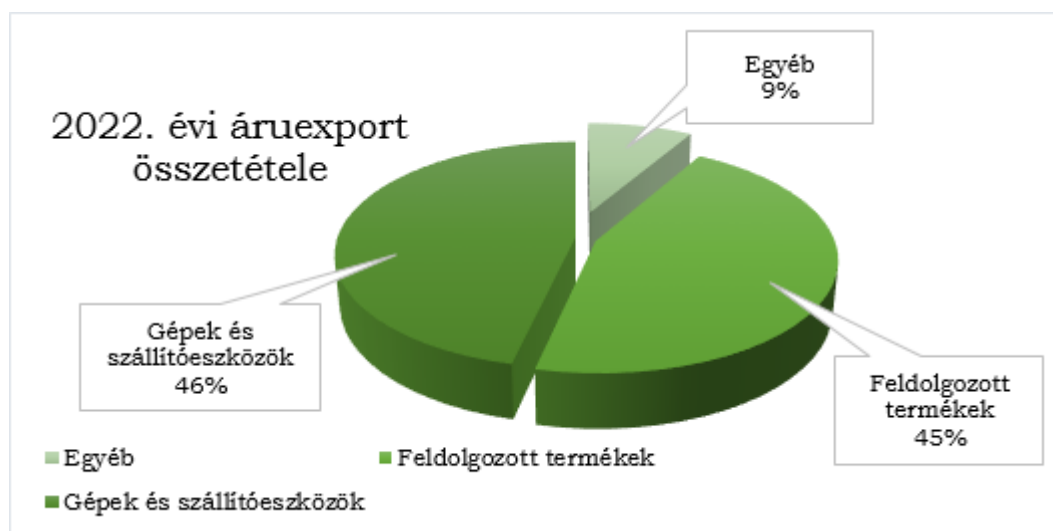
III. KÉTOLDALÚ GAZDASÁGI KAPCSOLATOK MAGYARORSZÁGGAL

1. Kereskedelmi mutatók



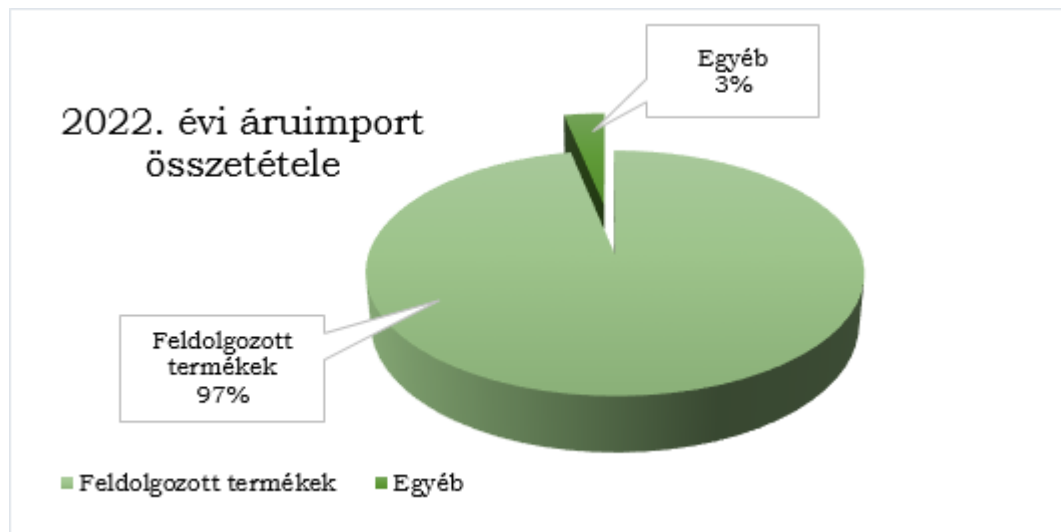
Forrás: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/QueryServlet?openLink=4392ea315a5e81cb1dae5ecfd3deb6c8f9e2e7a390ecbe575ac8eb09ea57773b>

Magyarországról Montenegróba irányuló áruexport



Forrás: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/QueryServlet?openLink=4392ea315a5e81cb1dae5ecfd3deb6c8f9e2e7a390ecbe575ac8eb09ea57773b>

Magyarország áruimportja Montenegróból



Forrás: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/QueryServlet?openLink=4392ea315a5e81cb1dae5ecfd3deb6c8f9e2e7a390ecbe575ac8eb09ea57773b>

2. Magyar cégek számára üzleti lehetőségek

- vízgazdálkodás
- szennyvíz- és hulladékkezelési technológiák
- alternatív és megújuló energia
- mezőgazdasági és élelmiszer-feldolgozó technológiák
- ICT
- gáz- és olajipari berendezések
- R&D, tudás- és technológiatranszfer
- gyógyszerek, gyógyászati berendezések

Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-montenegro>
<https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

IV. ÜZLETFEJLESZTÉS

1. EXIM országkockázati besorolás

Az EXIM hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Montenegró az 5-ös országkockázati kategóriába esik.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-attal-minositett-orszagok-listaja>

2. Kereskedelemfejlesztési és befektetésösztönzési szervezetek

[Montenegrói Gazdasági Kamara](#)

[MIPA \(Montenegrin Investment Promotion Agency\)](#)

[Montenegrói Külföldi Befektetők Tanácsa](#)

Szakmai szövetségek:

[Montenegrói Project Management Szövetség](#)

[Montenegrói Bankok Szövetsége](#)

[Montenegrói Üzleti Szövetség \(Montenegro Business Alliance\)](#)

3. A relációban működő tagozat

[A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nyugat-balkáni Tagozata](#)

Elnök: Galambos Attila

Titkár: Tompa Máté

Tel.: +36 1/785 5620

E-mail: nybalkani.tagozat@mkik.hu

4. Tenderlehetőségek

[Montenegrói Közbeszerzési Ügynökség](#)

www.tendersinfo.com/global-montenegro-tenders.php

www.dgmarket.com/tenders/list.do?sub=tenders-in-Montenegro&locationISO=me

Aktuális tenderek a Külgazdasági és Külügyminisztérium Export Hungary oldalán:

www.exporthungary.gov.hu/kulfoldi-tenderek

Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

5. Kiemelt vásárok

[Energy Fair](#) – energetika

[International Tourism Fair](#) – turizmus

[Food Fair](#) – élelmiszeripar

[Furniture Fair – Home](#) – bútoripar

Jelentősebb vásárközpontok

- [Adiatic Fair Budva](#)

E-mail: sajam@jadranskisajam.co.me

Magyarországon a budvai vásárok hivatalos képviselőjét a [Mac-Line Kft.](#) látja el.

Forrás: <https://exporthungary.gov.hu/download/2/8f/b2000/Montenegr%C3%B3%20V3.pdf>

V. NAGYKÖVETSÉGEK

Magyarország Podgoricai Nagykövetsége

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Négyesi József
81000 Podgorica, Kralja Nikole 104
Tel.: +382 20 602 880, 602 910
E-mail: mission.pdg@mfa.gov.hu

Külgazdasági attasé: Radácsi Milán
Tel.: +382 20 602 880
E-mail: MRadacsi@mfa.gov.hu

Montenegró Budapesti Nagykövetsége

Ideiglenes ügyvivő: Cedomir Fustic
+1051 Budapest, Arany János u. 15/I.
Tel.: +36 1 373 0300
E-mail: hungary@mfa.gov.me

VI. ÜZLETI KULTÚRA

- ✓ a montenegrói üzletemberek általában beszélnek angolul, németül vagy olaszul,
- ✓ az üzleti életben nagy jelentősége van a személyes kapcsolatoknak,
- ✓ az üzleti kommunikációban elterjedt a szóbeli megállapodás, a testi érintés (hevesebb kézfogás, ölelés) kivéve az ellentétes neműek között,
- ✓ a hölgyeknek olykor kevesebb tiszteletet adnak, nem állnak fel az asztaltól tiszteletüket jelezve, ha hölgy tárgyalópartner érkezik,
- ✓ nem szabad az ügyvédre bízni a tárgyalást, az üzletfelek a jogi képviselőket általában csak a szerződésnél és a komolyabb jogsérelmek esetén veszik igénybe,
- ✓ az üzleti partnernek illik ajándékot vinni, ha az üzletfél az otthonába hív meg üzleti tárgyalásra, a bor mellett ajánlott kávé is vinni a házigazdának,
- ✓ általában az étkezések után beszélnek üzleti ügyekről, étkezés közben, különösen a partner lakásán, illetlenség üzletelni,
- ✓ sok helyen az asztalnál és akár étkezések között is dohányoznak, ami teljesen bevett gyakorlat az országban,
- ✓ nem tanácsos tárgyalási időpontot keresni júliusban és augusztusban, valamint a nemzeti ünnepek környékén,
- ✓ az üzleti tárgyalások során érdemes saját tolmácsot alkalmazni,
- ✓ ajánlott elkerülni a konfrontatív viselkedést és a sales taktikákat, mert a korábbi döntéseket könnyen visszavonhatják,
- ✓ indirekt tárgyalási technikákat célszerű használni,
- ✓ a szerződéseket úgy kell megírni, hogy azokat később alkalmazni lehessen a gyakran változó üzleti körülmények ellenére is,
- ✓ nem szabad lecserélni a tárgyalást vezető küldöttet, amíg le nem záródik az ügylet, vagy legalábbis meg nem születik az érdemi döntés,
- ✓ bevett gyakorlat a névjegykártya használata. Ha a tárgyaló cég már többéves tapasztalattal rendelkezik, ezt érdemes feltüntetni a névjegykártyákon is, ugyanis a montenegróiak előnyben részesítik a stabil, biztos háttérű partnervállalatokat. Érdemes az angol mellett montenegróira fordított kétnyelvű névjegykártyát készíttetni.

Forrás: http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student.php?id=233
<https://www.worldwide-tax.com/montenegro/montenegro-business-practice.asp>

VII. HASZNOS TUDNIVALÓK, LINKEK

1. Beutazási feltételek

<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orzagonkent/montenegro>

2. Ünnepnepok

<https://www.timeanddate.com/holidays/montenegro/>

3. Üzleti információs linkek

<https://www.worldbank.org/en/country/montenegro>

4. Céges adatbázisok

<https://crps.me>

<https://www.globaldatabase.com/montenegro-companies-database>

<https://www.dnb.com/business-directory/company-information.information.me.html>

www.kompass.com

Frissítve: 2023. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság